

TOVERITAR

No. 23

Tiistaina, Kesäkuun 6 p.—Tuesday, June 6th

1922—Kahdestoista Vuosik.

Työläisnaisten järjestäytymisen Etelävaltioissa

N. Margaret Campbell, joka on ollut National Women's Trade Union Leaguen palveluksessa, kertoo kokemuksistaan ja havainnoistaan etelävaltioiden naisten järjestämiskysymyksessä seuraavaa:

"Tällä etelässä eivät meitä häiritse työväen unionit," puheli minulle työnantaja toisensa perään etelässä, "sillä 80 prosenttia työvoimastamme muodostavat naiset, ettekä te kykene järjestämään etelän naisia, tiedättehan."

Olivatko nämä miehet oikeassa, arvostellessaan etelän naisia, ja jos, niin miksi ovat etelän naiset välinpitämättömiä, jopa vihameillisiäkin unionijatkajalle? Nämä olivat ne kysymykset, jotka itsepainaisesti työntyivät esille mielelläni katsellessani kutomotehtailissa, kannutehtailissa sekä suurissa tupakkatehtailissa työskentelevien naisten kärsivällisiä, väsyneitä kasvoja, sekä iltaisin puhellessani heidän kanssaan heidän kodeissaan kymmenentuntisen työnsä jälkeisen tehtaassa.

Tässä etelän kaupungissa, jossa kävin, naiset ovat melkein kauttaaltaan palkatut lakonrikkureiksi aina silloin kun on yritetty järjestää miestyöläisiä. V. 1919 erässä tupakkatehtaassa, joka kaksikymmentäviisi vuotta oli ollut union työmaana, sen johtaja halusi hajottaa unionin, jota varten hän palkkasi naisstyöläisiä. Palkankorotusvaatimus antoi hänelle tilaisuuden tähän ja naisia tuotiin töihin paljon pienemmällä palkalla kuin miehille oli maksettu. Lakon häviöminen oli varma, jollei näitä ammattitaitoisia tyttöjä saatu järjestetyksi. Union ponnisteli voimakkaasti heidän järjestämisekseen ollen jo pääsemässä voitolle kun työnantajat kohottivat jonkun verran palkkoja, jonka vuoksi tytöt jäivät töihin ja union näin ollen menetti työmaansa.

Suuria teollisuksia tässä kaupungissa syntyy käden käänteessä kun täällä on runsaasti työn tarjontaa. Liikkeet, jotka entisellä palkallaan olivat joutuneet lakkotilaan, muuttivat toiseen kaupunkiin kun heille rakutettiin olevan saatavissa yltäkyllin työläisnaisia, joita ei voida järjestää. Muuan liike St. Louisista voitti lakon muuttamalla tähän kaupunkiin.

Liikkeen jälessä meni palkkakunnalle myös union järjestäjä, joka yrittäi järjestää naiset mutta tuloksettomasti.

Tuskin missään muussa teollisuuden haarassa lienee union tehnyt niin suuria ponnistuksia naisten järjestämiseksi kuin tupakkateollisuudessa, sikaariryöntekijätöiden keskuudessa, jonka vuoksi tulokset siltä alati voidaan pitää perikvallisina. V. 1919 oli kysymyksessä olevassa kaupungissa 296 järjestymätöntä ja 155 järjestynyttä sikaariryöntekijää. Järjestymättömien keskuudessa oli ainostaan 3 miestä, ollen kaikki muut naisia. Unionin kuuluvista oli ainostaan 14 naisjäsentä. Suurin osa naisista työskenteli 10 tuntia päivässä saaden palkkaa 9 dollaria viikossa.

"Vaikeudet naisten järjestämiseksi johtuvat siitä, sanoi muuan unionin järjestäjä, "kun heitä on opetettu

PUNAINEN HÄME

Oi, syntymämaa, siellä keskellä jään, se kärsivä Punainen Häme! ain' eessäni kukkivat kunnaasi nään, niin kaunis on lehto ja räme. Niin... niin — mutt' mitähän ovatkaan nuo joit' täynnä on jokainen rotko ja suo? — en nähnyt mä niitä vaan silloin kun kunnailias kauneilla leikkiä löin, laps'parvessa temmelsin päivin ja öin ja rannoilla iloitsin illoin.

Oi, syntymämaa, Häme kaunehin, oi, miss' ovat ne siskot ja veljet? mä huutelen heitä, ei vastaus soi, sen estävät tuonelan teljet. Mä kyselen lapsuuden ystäviä. Ään' värjyvä virkkaa: "Heit' löydä et sä, he ovat niin kaukana, poissa: He nousivat, vaativat vapaaksi vaan, näät, kaikille kunnaita syntymämaan, sentähden he ovat nyt — soissa.

Vaan siltikin lemmin ja rakastan sua oi Häme, sä syntymämaani, mä rakastan kansaasi kaikkittua, jota sortaja verinen vaapi, ja laulan sun uljaalle urhoilles', mut vihani heitän mä sortajilles. Mä vihaan sen minkä mä taidan mun heimoni herttaisen herjaajaa ja ahnetta aarteiden korjaajaa, tuon toisien täyttämän aitan.

Jo iltojen tunnen kun sykkivät taas nuo Hämeen veriset kunnaat. Ne, jotka se valkea vainooja kaas, taas nousevat — hyläten lunnaat, ne lurjusten lupaamat. Petturien petostulvat ei pysäytä nousua sen mi kerran jo nousi ja lyötiin. Se jällehen nousta on päättännyt, niin työtä ett' voitavat riistetyt, joit' orjina lyötiin ja myötiin.

Ja ylitse maitten ja mannerten se taisteluhuutonsa kaikaa: "Oi parvet te siskoin ja veljien, jotk' vuotatte parempaa aikaa, kää' auttajan Hämeelle ojentakaa ett' kerran silmäme nähdä saa Työn Punaisen Hämeen ja voiton. Ett' tieltänne poissa ne estehet ois, jotka karkoitti teidätkin Hämeestä pois sinne helmahan maan niin loiton!"

Wm. Lahtinen.

ajattelemaan, että naimisiin meno on heidän lopullinen päämääränsä. He uskovat vain niihin puheisiin, joissa selitetään, että naisen paikka on koti. He pelkäävät mennä unioniin, koska häpeävät tunnustaa olleensa väärässä."

Eräs Clothing Workers union toimitsija selitti syyksi naisten haluttomuuteen järjestäytyä sen, että he pitävät sitä epänaissellisuutta, unionit ja yhdistykset kuuluvat miehille; miehet lakkasivat kunnioittamasta heitä, jos he ottaisivat osaa keskusteluihin ja lakkoihin samoin kuin he'.

Syyt etelävaltioiden naisten haluttomuuteen järjestäytyä ovat luonnollisesti etsittävisissä syvemmältä yhteiskunnallisissa oloissa, eikä näissä pinnallisissa ilmiöissä, jotka vain ovat seurauksia eikä syytä. Etelävaltion työläisnaiseseen soveltuvat tieltenkin kaikki ne perustelut yleensä, jotka koskevat naisen yhteiskunnallista takapajuusutta, työläisperheen nälkätaaso j. n. e. Sen ohella on palkkatyöläisillä etelävaltioissa joka askeleellaan kilpailijanaan musta-ihoiset työläiset, joiden palkkataso on kurjempaan kurjempi, ja joka vääntää etelän valtioihin ja sen kautta vaikuttamaan naisten työläisnaisten järjestämiseen siinä o-dot työmarkkinolla sikälä kun työ-

Filippiiniläiset tahtovat itsenäisyyttä

Paljon puheen aihetta on antanut viime aikoina porvarilliselle sanomalehdist. filippiiniläisten itsenäisyyspyrkimykset. Filippiinien saristo sijaitsee Tyynessä meressä lähellä Aasian kaakkoisosaa. Kaksikymmentin vuotta on Yhdysvaltain Imperialismi isännöinyt näillä saarilla. Vuonna 1893 nimittäin solmittiin Yhdysvaltain ja Espanjan välillä rauhan sopimus, jonka mukaan saaret joutuivat Yhdysvalloille. Siitä lähtien ovat sauren asukkaat saaneet tuta, mitä merkitsee Yhdysvaltain kuulu demokratia. Siitä lähtien on heitä holhottu väkevemmän kädellä, joka on pyrkinyt tukahuttamaan kaikkinaiset itsenäiset pyrkimykset. Yhdysvaltain asettama kuvernööri on korkein sataaapi tällä alueella. Hänen kädessään on kokonaisuudessaan Filippiinien lainsäädäntö. Hänellä on lopullinen oikeus hyväksyä tai hyljätä lainlaaitajakunnan laittomia lait.

Tämä Imperialistinen holhoaminen on luonnollisesti herättänyt filippiiniläisten keskuudessa itsenäisyyspyrkimyksiä. Itse en ääsiyylleeseen kuuluu etupäässä filippiiniläistä sivistyneistöä ja on se sen vuoksi puhtaasti kansallinen olemukseltaan. Huolimatta tästä kansallisesta luonteestaan tämä itsenäisyystaistelu on mielenkiintoinen työväenluokallekin siinä merkityksessä että se on suunnattu Yhdysvaltain omistava luokkaa ja sen anastus- ja riistopolitiikkaa vastaan.

Viime aikoina on filippiiniläisten itsenäisyystaistelu saanut vauhtia siitä syystä että Yhdysvaltain sikäläinen kuvernööri äskettäin on hyljännyt 16 eri lakia, jotka Filippiinien parlamentti oli hyväksynyt. Kuvernöörin hylkäämien lakien joukossa oli muuan laki, joka koski määrärahan myöntämistä yliopistolle, joka näin ollen katkerolitti opiskelevan nuorison mielestä ja nostatti ne hallitusta vastaan. Sen lisäksi on kenraali Wood ja Forbes laatineet selostuksen tilasta Filippiineillä, jossa on esitetty näkökohtia, jotka samaten ovat kuohuttaneet miellä ja joiden johdosta on pidetty mielenosoituskokouksia. Havainnollisena ilmaisuuna siitä, että filippiiniläisten keskuudessa itsenäisyyspyrkimykset eivät ole vähentyneet, kuten tuossa selostuksessa m. m. oli mainittu, ovat he lähettäneet Yhdysvaltoihin lähetystön, jonka määränä on käydyä Washingtonissa hallitusherrojen puheella ja vaatia näiltä aikaisemmin annettujen lupauksien täyttämistä. Jotkut demokraattiset herrat ovat näet joskus sattuneet julkisesti antamaan sen varomattoman lupauksen, että silloin kun filippiiniläiset kehittyvät sille tasolle, että he itse kykenevät hoitamaan omat asiansa, heille annetaan itsenäisyys.

Nyt katsovat filippiiniläiset jo olevansa täysin kypsneitä ryhtyäkseen itse nylkemään sikäläistä köyhälistöä, jonka vuoksi he yhä äänekämmmin muistuttavat Yhdysvaltain hallitusta annettujen lupauksien täyttämistä.

Itsenäisyystaistelussa ovat Filippiinien sivistyneistöön naisetkin mukana. Heitä on useita mukana siinä lähetystössä, joka on matkalla hallituksen puheille. Joku aika takap-

(Jatkoa toisella sivulla)